

Voorstel aan de gemeenteraad

Subsidieverordening U-pas gemeente Utrecht

Beleidsveld	Werk en Inkomen
Organisatieonderdeel	Werk en Inkomen
Opsteller	Jessie Steenis
Kenmerk	12277621
Vergaderdatum Raad	
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

De Subsidieverordening U-pas gemeente Utrecht vast te stellen, waarmee:

- a. Het bestedingsdoel mobiliteit wordt toegevoegd aan de U-pas, waarmee het U-pastegoed kan worden ingezet voor het OV en het gedeeltelijk betalen van een parkeervergunning;
- b. Het tegoed voor volwassenen wordt opgehoogd van 120 naar 150 euro waarvan maximaal 105 euro besteed kan worden aan mobiliteitsdoeleinden, waaronder het betalen van de parkeervergunning;
- c. De juridisch-technische actualisering van de grondslag voor de verstrekking van de U-pas wordt doorgevoerd.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Met dit besluit wordt het mogelijk een deel van het U-pastegoed in te zetten voor het betalen van een parkeervergunning en wordt het mobiliteitstegoed dat kan worden ingezet voor het betalen van de parkeervergunning opgehoogd met 30 euro. Ook zorgt de nieuwe verordening ervoor dat we voldoen aan de regelgeving op het gebied van subsidies. Voor de Subsidieverordening U-pas stellen we dezelfde inhoud voor als de Verordening U-pas, behalve de toevoeging van het mobiliteitsbudget en de ophoging van het tegoed voor volwassenen.

Context

Aanleiding

Er zijn twee aanleidingen voor dit voorstel. Ten eerste heeft de raad een [motie](#) (2 november 2023) aangenomen om een compensatieregeling voor het betaald parkeren uit te werken voor inwoners met een laag inkomen.

Per 1 november 2024 wordt het betaald parkeren verder uitgebreid in de stad, mits het raadsvoorstel hiervoor wordt aangenomen door de raad. Dan moet de tegemoetkoming voor lage inkomens ingeregeld worden. In de nieuwe verordening wordt het mobiliteitsbudget toegevoegd aan de U-pas. Dit [mobiliteitsbudget](#) kan mede ingezet worden voor het betalen van een parkeervergunning. Eerder was er geen mobiliteitsbudget, maar alleen een OV-tegoed. Dit bestedingsdoel kan door wijziging van de verordening breder worden ingezet, namelijk ook om een parkeervergunning (grotendeels) mee te betalen. Ook wordt het bedrag wat hiervoor beschikbaar is verhoogd met 30 euro per volwassene.

Ten tweede is de U-pas opnieuw aanbesteed ([raadsbrief U-pas aanbesteding](#)). Bij het traject van de nieuwe aanbesteding is de verordening opnieuw goed bekeken en volgens de recentste juridische inzichten blijkt het persoonlijk U-pastegoed een vorm van een subsidie te zijn. Het feit dat er sprake is van een subsidie, maakt het noodzakelijk om de nadere kaders vast te leggen en daarom is de verordening gewijzigd.

Juridische context

Door de verordening op deze manier op te stellen voldoet de gemeente aan wet- en regelgeving op het gebied van subsidie. Daarnaast zorgen we ervoor dat de raad nog steeds een regelgevende rol heeft voor de U-pas. Dat is belangrijk om dat de U-pas een instrument is met veel beleidsvrijheid. Voor inwoners verandert er in juridisch en praktisch opzicht niets.

De Algemene wet bestuursrecht en de Algemene Subsidieverordening geven regels over de aanvraag en beoordeling van subsidies. Artikel 3 lid 2 van de ASV geeft het college de bevoegdheid om nadere regels op te stellen ter uitwerking van onderdelen van deze verordening. Vanwege de kaderstellende rol van de gemeenteraad kan als juridische vormgeving in plaats van een nadere regel ook gekozen worden voor een bijzondere subsidieverordening.

Beslistermijn

Per 1 november 2024 wordt het betaald parkeren verder uitgebreid in de stad Utrecht. In de [motie](#) is bepaald dat er een tegemoetkoming voor lage inkomens via de U-pas geregeld dient te worden. Om dit op 1 november te kunnen realiseren, moet de U-pas verordening uiterlijk worden vastgesteld in de raadsvergadering van 26 september.

Beoogd effect

Inwoners met een laag inkomen kunnen het mobiliteitstegoed van de U-pas inzetten voor het gedeeltelijk betalen van een parkeervergunning. Daarnaast zorgt de wijziging van de verordening ervoor dat we voldoen aan de juiste wet- en regelgeving.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Dit voorstel is voor een deel (het deel over het mobiliteitstegoed) de uitvoering van de [motie](#) die werd ingediend tijdens raadsvoorstel Tegemoetkoming Parkeerkosten. Hieronder een overzicht van de besluitvorming over het onderwerp betaald parkeren.

- Raadsvoorstel Meerjarenperspectief Ruimte, 6 juli 2023 vastgesteld [Document Utrecht - Raadsvoorstel Meerjaren Perspectief Ruimte 2023.docx](#) - [iBabs Publieksportal \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

- Raadsbrief Tegemoetkoming lage inkomens, 6 juni verstuurd en 21 september behandeld [Document Utrecht - Raadsbrief Tegemoetkoming lage inkomens betaald parkeren - iBabs Publieksporaal \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)
- Raadsvoorstel Wijziging verordening parkeerbelasting, 25 april 2024 vastgesteld [Document Utrecht - Raadsvoorstel Wijziging verordening parkeerbelasting \(december 2023\) - iBabs Publieksporaal \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

Daarnaast is de raad eerder geïnformeerd over de nieuwe aanbesteding van de U-pas.

- [Raadsbrief](#) Aanbesteding U-pas, 12 december 2023 behandeld.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De Subsidieverordening U-pas gemeente Utrecht vast te stellen, waarmee: a. Het bestedingsdoel mobiliteit wordt toegevoegd aan de U-pas, waarmee het U-pasgoed kan worden ingezet voor het OV en het gedeeltelijk betalen van een parkeervergunning; b. Het tegoed van volwassenen wordt opgehoogd van 120 naar 150 euro waarvan maximaal 105 euro besteed kan worden aan mobiliteitsdoeleinden; c. De juridisch-technische actualisering van de grondslag voor de verstrekking van de U-pas wordt doorgevoerd.
Argumenten	
1.1	<u>Financiële gevolgen van invoeren van betaald parkeren in de hele gemeenten kunnen hiermee worden verzacht.</u> Met het mobiliteitsbudget kunnen volwassenen U-pashouders ervoor kiezen de U-pas in te zetten voor de kosten van een parkeervergunning. Hiermee worden de gevolgen van het invoeren van betaald parkeren voor inwoners met een laag inkomen gedeeltelijk gecompenseerd. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie Toekomstbestendige compensatie lagere inkomens.
1.2	<u>Tijdige invoer van het mobiliteitsbudget maakt noodzakelijk dat vooruitlopend op de integrale afweging Voorjaarsnota 2024 besluitvorming plaatsvindt.</u> In de parkeerbegroting (onderdeel MPR 2023) is over de dekking door de raad besloten. Hier opvolgend zijn door het college vervolgstappen over de tegemoetkoming uitgewerkt en is een raadsbrief verstuurd. In november 2023 is in motie opgedragen een mobiliteitsbudget in te voeren wanneer het raadvoorstel stadsbreed betaald parkeren wordt aangenomen. Om dit mobiliteitsbudget tijdig te kunnen invoeren is het noodzakelijk dat besluitvorming over deze verordening vooruitlopend op de Voorjaarsnota 2024 plaatsvindt. In principe is het mogelijk om als de Voorjaarsnota 2024 daar aanleiding toe geeft, deze besluitvorming zonder financiële consequenties terug te draaien.
1.3	<u>Ook met deze verordening blijft de regelgevende bevoegdheid bij de raad.</u> Door het vaststellen van een aparte subsidieverordening in plaats van een nadere regel blijft de regelgevende bevoegdheid van de U-pas bij de raad liggen. Om te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving met betrekking tot subsidie is het nodig om nieuwe U-pas regelgeving op te stellen. Hierbij is ervoor gekozen om deze beleidsneutraal te houden waarbij de inhoud van de verordening hetzelfde is gebleven, behalve de toevoeging van het mobiliteitsbudget en de ophoging van het tegoed voor volwassenen.
Kanttekeningen/ Risico's	
1.1	<u>Het mobiliteitsbudget op de U-pas wordt hiermee opgehoogd terwijl het tegoed op de U-pas feitelijk nog niet ingezet kan worden om een parkeervergunning mee te betalen.</u>

	Het is nog niet bekend wanneer het mobiliteitstegoed van de U-pas daadwerkelijk ingezet kan worden voor het betalen van (een gedeelte van) een parkeervergunning. Daar is een koppeling voor nodig tussen het U-passysteem en het betaalsysteem voor de parkeervergunningen. Dit zal technisch pas ingeregeld kunnen worden na het overzetten van alle bestaande parkeerproducten naar het nieuwe vergunningensysteem. Wel kan de U-pashouder het (extra) tegoed inzetten voor de overige bestedingsdoelen zoals bijvoorbeeld OV, de bioscoop of een sportabonnement.
1.2	<u>Bij een heroverweging van het compensatiebudget in de Voorjaarsnota 2024 kan het tegoed niet worden opgehoogd en kan het bestedingsdoel mobiliteit niet aan de U-pas worden toegevoegd.</u>
	Zonder extra budget kan het tegoed niet worden opgehoogd. Zou het bestedingsdoel mobiliteit zonder extra budget wel worden toegevoegd, dan betekent dit een extra bestedingsdoel op de U-pas binnen het huidige U-pas tegoed. Omdat we uitgaan van een relatief hogere uitputting van de bestedingsmogelijkheid parkeervergunning, zal dit tot een tekort op de U-pas leiden. Om dit tekort te voorkomen, zou het huidige U-pas tegoed voor volwassenen omlaag moeten. Dit is onwenselijk, want hiermee komt het rondkomen van de inwoners met een laag inkomen onder druk te staan.

Financiën

De kosten voor de U-pas worden gedekt binnen het programma Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid (doelstelling Inkomenszekerheid). Hiervoor is structureel 5 miljoen euro begroot.

Voor de tegemoetkoming van parkeerkosten voor lage inkomens is binnen de parkeerexploitatie (programma Duurzame bereikbaarheid) structureel 0,750 miljoen euro per jaar beschikbaar (Voorjaarsnota 2023). De toevoeging van het bestedingsdoel mobiliteit en de verhoging van het tegoed van volwassenen van 120 naar 150 euro wordt met dit budget gedekt. Dit budget zal via een begrotingswijziging structureel worden overgeheveld van het programma Duurzame bereikbaarheid naar het programma Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid.

Het bedrag (30 euro) dat nu aan de U-pas wordt toegevoegd is de uitkomst van de uitwerking van de scenario's en de motie M358 Compensatie Betaald Parkeren. Bij deze berekeningen werd ervanuit gegaan dat de verhoging van het mobiliteitsbudget en de mogelijkheid tot het betalen van (een gedeelte van) de parkeervergunning gelijktijdig zouden plaatsvinden. Bovendien zijn aannames gedaan over bijvoorbeeld het tijdpad van de stadsbrede invoer van betaald parkeren, het aantal U-pashouders, het autobezit en het benuttingspercentage. Daarnaast zijn het U-pasjaar en het boekjaar niet hetzelfde; het U-pasjaar loopt van juli tot juli. Door deze vele (onzekere) variabelen zijn de kosten (in de eerste jaren) lastig in te schatten. Voor 2024 houden we rekening met 0,250 miljoen euro aan extra kosten. Vanaf 2025 gaan we uit van 0,750 miljoen euro per jaar.

Vanwege de vele aannames die bij de bepaling van de hoogte van het toe te voegen bedrag aan het mobiliteitsbudget zijn gedaan, gaan we het gebruik van de U-pas en in het bijzonder de benutting van het mobiliteitsbudget goed monitoren, zodat zo nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Ook motie M358 Compensatie Betaald Parkeren roept hiertoe op.

Vervolg

De kosten en het gebruik van de regeling worden maandelijks gemonitord. Aan het einde van elk U-pasjaar zal de regeling geëvalueerd worden. Dit is in overeenstemming met de opdracht die het college heeft gekregen in [de motie](#).

Zolang het parkeersysteem nog niet aan het U-passysteem gekoppeld kan worden, kan er alleen gemonitord worden of het U-pas tegoed gebruikt wordt voor andere bestedingsdoelen door de U-pashouder. Zoals bijvoorbeeld het OV of een kaartje voor de bioscoop.

Participatie

De ophoging van het mobiliteitsbudget is onderdeel van de nadere concretisering van het Uitvoeringsprogramma Vervoersongelijkheid waarbij inwoners en andere stakeholders vanuit de doelgroep betrokken zijn.

Communicatie

De inwoners met een U-pas worden door het U-pasbureau geïnformeerd over het mobiliteitstegoed en de verhoging ervan. Zij kunnen ook alle vragen van inwoners over dit tegoed beantwoorden.

Referendabel

De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Subsidieverordening U-pas gemeente Utrecht

Bijlagen informatief